

Svatomartinská konference 2012

Judikatura českých soudů

Michal PETR

Sekce hospodářské soutěže

Obecné poznámky

- Spíše procesní otázky
- Vyřešení „starých problémů“
- Stále mnoho otazníků

I. Působnost OHS a jurisdikce

- **KS II *Kartel PISU***
 - unijní právo nelze aplikovat na dohodu v rozsahu, ve kterém působila na území nečlenského státu EU
- **KS *Kartel CRT***
 - Úřad má pravomoc posuzovat jednání, jehož účinky se byt' potenciálně projeví na území ČR
 - není porušením zásady *ne bis in idem*, pokud Úřad posuzuje ve vztahu k území ČR před vstupem do EU jednání, které současně posuzuje i Evropská komise

ad Působnost OHS a jurisdikce

- ***US Telefónica – cenové plány***
 - ideu o „dvojím chráněném zájmu“ lze mít v judikatuře Nejvyššího správního soudu za překonanou (odkaz na NSS *Kartel PISU*)
- ***KS Sokolovská uhelná***
 - u jednání, které není paralelně posuzováno Komisí, nemá smysl dělit období před a po vstupu ČR do EU na dva skutky (odkaz na KS *ČD*)

II. Koncept soutěžitele

- **KS II AUG**
 - sdružení soutěžitelů nemusí být samo soutěžitelem
- **KS Sokolovská uhelná**
 - „obecný test“ přechodu deliktní odpovědnosti
- **KS II. Kartel PISU**
 - pravidla přiřítání odpovědnosti „uvnitř“ soutěžitele
 - přechod deliktní odpovědnosti před vstupem do EU (?)

III. Zakázané dohody

- ***KS Sokolovská uhelná***
 - horizontální dohody představují delikt trvajících, vertikální pokračujících
- ***NSS III. Propojovací smlouvy – určovací: T-Mobile***
 - rozlišení horizontálních a vertikálních dohod
- ***KS HUSKY***
 - dovození existence zakázané dohody z nepřímých důkazů
 - eurokonformní výklad *de minimis*
- ***KS II. AUG***
 - aplikace zásady *de minimis* je v případě cenových dohod bez výjimky vyloučena

ad Zakázané dohody

- **KS II. *Kartel PISU***
 - distancování se od dohody
- **NSS (rozšířený senát) *Propojovací smlouvy***
 - součástí skutkové podstaty uzavření dohody narušující hospodářskou soutěž je jak samotné její uzavření, tak plnění
- **NSS II. *Kartel pekařů***
 - změnou časového období u trvajícího deliktu není dotčena totožnost skutku

IV. Dominance

- **KS III. *Česká rafinérská***
 - pokud údajný dominant dodává většinu své produkce jednomu odběrateli a nemá reálnou možnost dodávat odběrateli jinému, je třeba se detailně zabývat tím, zda se na trhu může chovat nezávisle
- **KS III. *RWE***
 - i 99 % tržní podíl je jen indicií dominance
 - rozdílné podmínky vůči společností „uvnitř“ a „vně“ podnikatelské skupiny mohou být zneužitím dominantního postavení

V. Předběžné šetření

- **NSS Telefónica – margin squeeze: nezákonný zásah**
 - *nezákonným zásahem může být jakýkoliv akt či úkon veřejné správy směřující proti jednotlivci, který je způsobilý zasáhnout sféru jeho práv a povinností, s výjimkou procesních úkonů, které nemají donucující povahu a je jimi pouze zajišťován průběh řízení*
 - *v předběžném šetření lze vyžadovat jen takové informace, které má soutěžitel k dispozici; nelze po něm žádat, aby je vytvářel*
 - *šetření lze zahájit, aniž byly známy skutečnosti nasvědčující tomu, že došlo k porušení předpisů na ochranu hospodářské soutěže*

Ad Předběžné šetření

- **KS II. *Telefónica – margin squeeze: nezákonný zásah***
 - *Uložením určitých opatření donucovací povahy (tu výzvy k předložení podkladů a informací) [by] pojmově mohlo dojít k nezákonnému zásahu tehdy, pokud by k výzvám došlo v rámci řízení, které by žalovaný nebyl oprávněn vést.*
- **KS II. *Kartel pekařů***
 - vyžitelnost důkazů získaných před zahájením řízení

VI. Leniency

- ***KS Kartel CRT***
 - rozhodnutí lze založit i jen na skutečnostech z žádosti o leniency
 - přístup k dokumentům leniency lze odepřít až do sdělení výhrad
 - odmítnutí přístupu k obchodním tajemstvím může být zhojeno dostatečně podrobným sdělením výhrad

VII. Zákaz sebeobviňování

■ KS Kartel CRT

[N]ení porušením zásady zákazu sebeobviňování, pokud orgán pro hospodářskou soutěž vyžaduje podklady a informace, pokud soutěžitel není nucen poskytnout odpovědi, které by orgán pro hospodářskou soutěž dovedly k připuštění existence protiprávního jednání, poskytnout odpovědi jiné než vážící se výlučně ke skutkovým otázkám a poskytnout listiny jiné, než které v době vyžádání již existují [...].

Žalovaný nenutil žádného ze žalobců, aby pro žalovaného „vytvořil“ dokumenty, které by mohly být usvědčujícím důkazem, ani nikoho z nich nenutil, aby se „přiznal“, resp. aby uznal protisoutěžní povahu posuzovaného jednání.

VIII. Další procesní otázky

- řízení se vede v češtině i s účastníky, kteří tento jazyk neovládají; pokud je k oznámení o zahájení řízení doručen i neoficiálním překlad do angličtiny, není třeba tak činit ve vztahu k dalším podáním (**KS II. Kartel PISU**)
- nahlížení do spisu (**KS Litvínovská uhelná**)
 - naléhavý právní zájem nemůže být zdůvodněn skutečnostmi, které by se žadatel teprve mohl dozvědět po nahlédnutí do spisu
 - podnikatelský zájem k nahlédnutí do spisu neopravňuje

ad Další procesní otázky

- záznam telefonních rozhovorů (**KS HUSKY**)
 - *[Z]a situace, kdy to není sám správní orgán, kdo by takovou nahrávku tajně pořídil, není vyloučeno, aby audiozáznam mohl být ve správním řízení pro potřeby dokazování použit. Je však třeba provést test ohledně legitimacy cíle, jehož mělo být porušením záznamu dosaženo, a přiměřenosti takového postupu.*
- předvídatelnost zahájení řízení (**KS Sokolovská uhelná**)
 - nelze předpokládat, že pokud o určitém jednání nebylo zahájeno deliktní řízení, o delikt se nejedná
 - nezákonnost rozhodnutí o deliktu nelze dovozovat z toho, že jiná osoba dopouštějící se obdobného jednání postižena nebyla

ad Další procesní otázky

- **KS II. Kartel PISU**
 - ústní jednání je na místě, pokud se jím pomůže k objasnění skutkového stavu; nejedná se o možnost vyjádřit se k obsahu spisu a konfrontovat názory
 - účastníkům řízení nemusí být stanovena lhůta, aby se mohli vyjádřit k vyjádření ostatních účastníků

IX. Řízení u soudu

- **KS III. Česká rafinérská**
 - osoba poškozená zneužitím dominantního postavení není účastníkem soudního řízení o přezkumu rozhodnutí Úřadu
- **KS Surové tekuté železo – obnova řízení**
 - žaloba proti rozhodnutí o obnově řízení, kterým bylo obnovené zastavené řízení o správním deliktu, je přípustná
 - na řízení o obnově řízení se nevztahuje zmocnění advokáta z původního řízení, doručuje se přímo účastníkovi
 - rozhodnutí o obnově řízení nemůže být prvním úkonem řízení o obnově

X. Sankce

- **NSS II. Kartel pekařů**
 - *Úřad mohl soutěžitelům uložit pokutu [...] do výše 10 % čistého obratu dosaženého za [...] za poslední ukončené účetní období.*
 - *[Tato] slova [...] je třeba vztáhnout k době rozhodování o uložení pokuty, což znamená, že je třeba [...] přihlížet k čistému obratu dosaženému za [...] poslední ukončené účetní období soutěžitele před uložení pokuty, tedy před vydáním rozhodnutí o uložení pokuty. To platí jak pro prvostupňový správní orgán, tak pro správní orgán rozhodující o rozkladu účastníka řízení proti prvostupňovému rozhodnutí, pokud rozhoduje v době, pro niž je rozhodující jiné období ve smyslu výše uvedeném.*

ad Sankce

■ **KS III. Kartel pekařů**

Pokud jde o pozdější hospodářskou situaci (po roce 2002), k ní žalovaný přihlíží potud, aby uložené pokuty, vypočítané vždy ve vztahu k hospodaření za rok 2002, nebyly likvidační.

[J]e-li třeba při ukládání pokuty přihlížet k čistému obratu dosaženému za poslední [...] ukončené účetní období soutěžitele [...] před vydáním rozhodnutí [...], pak takovým obdobím není ani období roku 2007, jak argumentuje žalovaný, nýbrž období roku 2008, neboť žalovaný vydával napadené rozhodnutí v únoru roku 2009.

Chyba spočívající v tom, že žalovaný veškeré výpočty pokut vztahoval k jinému rozhodnému období, než k jakému je vtažovat měl, v daném případě tedy nebyla zhojena tím, že takto vypočtené pokuty žalovaný poměřoval s pozdější hospodářskou situací (do roku 2007) z toho pohledu, zda nejsou likvidační.

Děkuji Vám za pozornost ...

Michal PETR

michal.petr@compet.cz

542 167 107